

Poštnina plačana v gotovini.

krces

*

*

j u n i j

leto 1935

številka 6

»KRES«. Glasilo slovenskih fantov. Izhaja mesečno. Izdaja in tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (predstavnik Joško Godina, Groblje - Domžale.) Urejuje Ivan Martelanc s sodelovanjem uredniškega zbora. Za uredništvo odgovarja Joško Godina, Groblje - Domžale.

ROKOPISI se pošiljajo na naslov: Ivan Martelanc, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19.

UPRAVA: Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale. Čekovni račun: Misijonska tiskarna (z značko »Kres«) štev. 15.730.

NAROČNINA: Din 20 (skupno Din 18).

BOJ ZA MATTERHORN

Po Haensel-u priredil E. K.

(Nadaljevanje)

Whymper je sunkoma odprl okno: sijoče modro nebo. Zadnji oblaki so kot široki blesteči beli splavi jadrali v severnem vetru za obzorje. Toda razgled je imel le proti dolini in ni mogel zasledovati skupine. Zgrabil je svoj daljnogled in v sami nočni obleki drvel pred hišo.

Gostilničarja Favre-a, so obvestili o tem in prišel je za njim.

»Kaj pomeni vse to? Kdo jih vodi?«

»Carrel«, je odvrnil Favre in si v zadregi mencial prezeble roke.

»Kaj? Jean Antoine!«

»Vaš sluga sem: da Jean Antoine!«

»Ali je Cesar tudi z njimi?«

»Tudi — seveda.«

Whymper je za hip izgubil ravnotežje: »To je pobalinstvo? Kdo jim bo plačal? Morda njih profesor? Kdo je on? Govoriti hočem z njim!«

»Obžalujem. Gosp. župnik Gorret je odvedel gospoda profesorja Giordana, oba gospoda botanika se ukvarjata z belimi alpskimi vijolicami v Avaniu-u. Saj veste sami, da so naši eksemplari⁵ nekaj prav posebnega.«

Whymperova jeza se ja obrnila proti Favre-u. Tu je stal sedaj sam, on, Whymper, ko večni Don Quichote⁶ s svojim slabotnim daljnogledom in še veter se mu je posmejeval. Tega ni zaslužil, da bi po petih letih častnega dela vnovič postal žrtev sramotnega izdajstva. In sedaj je bil Carrel, ki je vodil bitko proti njemu, Carrel, ki je z njim doživljal izkušnje in spoznanja.

Favre je bil polnokrvni Italijan, z mogočno grivo porasel po majhnem, nervozno raztegnjenim obrazu. V sebi je hranil vse zatvornice izražanja groženj do sovražnika in tudi potrpljenje s katerim je prenesel upravičeni izbruh jeze. »Si, si, si, si!« (Ja, ja, ja!) je zatrjeval venomer in poskušal zajeti Whymperove mrzle, plavo podplute roke.

»Gospod naj pomislijo,« je dejal končno, »da imajo tј možje nalogo, boriti se za dobrobit svoje rodne doline, da morajo zmagati ali podleči. Pot na Matterhorn, ki jo je hotel utreti gospod preko švicarske meje, bi služila le onim v Zermattu, ne pa nam.«

»Hotel sem najti rešitev, ki bi bila pravična tudi Breuilu. Mogoče vzpon iz Zermatta in pot nazaj semkaj. Sedaj moram smatrati za sovražnike vse, ki pridejo z Valtournanchea. Tedaj, pred tremi leti, sem s polomljenimi udi ležal v vaši postelji in se nisem mogel braniti. Toda sedaj bom delal!«

»Zajtrk je pripravljen,« je uslužno javil Favre.

Whymper se je teš č zaklenil v svojo sobo in je preudarjal položaj. Udarec proti njemu je bila pripravljala dolga roka, vse je bilo pripravljeno, celo zidarsko orodje za plezanje. Toda mogoče je ta podjetni sovražnik, ki se ni ustrašil nobenih sredstev, v svojem diletantskem nepoznanju gora in vodnikov, storil preveč.

Ta »preveč« je bil mezeg s tistimi, kar je nosil na hrbtu. Ti planinci niso bili vajeni izobilja. Če se jim je mudilo, so se obnašali kakor živali: jedli so in pili, dokler niso zaloge spravili na običajno skromno mero. Vinski mehovi na mezu so pomenili dva izgubljena dneva. In niso pričeli z vzponom prej, dokler niso toliko zmanjšali vsebine tovora, da so ga lahko naložili v nahrbtnike. Mogoče so celo dekleta šla z njimi, saj so jim vendar tudi privoščili kaj boljšega. Da bi zavrgli užitne reči samo radi idealnega cilja, tega ne bi zmogla niti oba Carrela. Potem sta ostala še dva dneva za vzpon in dva za povratek.

V petih dneh najhitreje bi bili Italijani na vrhu in v sedmih spet v Breuilu. Seve, če bo vse dni lepo vreme! Do takrat zmore Whymper sam na vrh, preko Zermatta.

Strokovnjaško je pregledal prtljago. S sabo je imel 180 m vrvi, šator, svoj barometer, brez katerega bi se mu zdelo grešno iti na zavzetje nove gore, in svojo obleko. Vse je bilo po dolgoletnih izkušnjah do zadnjega preračunano. Ničesar nepotrebnega ne bo vzel s seboj. Toda 180 m vrvi nujno potrebuje, ker mora pri sestopu, pri poti nizdol računati s tem da bo pustil precej vrvi v skalah. Torej potrebuje dva moža, ki mu bosta nesla ta tovor preko 3300 metrov visokega Theodulskega prelaza in preko ledenika na drugo stran v Zermatt. Vse može iz Valtournanchea, ki bi prišli v poštev, je vzel Giordano v svojo službo. Samo eden

je ostal, ki mu je nekoč že pomagal iz slične zagate: Grbavi Luc Meynet.

Ozdravljeni angleški duhovnik je potrpežljivo čakal pred Whymperovimi vrati, da bi ga potolažil in pomiril, če bi hotel ta v obupnem sklepu sam planiti nad goro.

Toda vrata so se odprla čisto mirno:

»Ali ste mogoče opazili nosača, ki je grbast?«

»Ne! Bodite uverjeni, da ga ni bilo poleg.«

»Hvala! Oprostite!«

Whymper je porinil duhovnika vstran in z dolgimi koraki preskočil stopnice. Prečastiti je hitel za njim, toda videl je le še, kako je Whymper stekel preko vlažnih trat, kot bi na smučeh izginil preko zasneženega polja.

Ko se je Whymper bližal oddaljeni Meynetovi koči je že od daleč slišal vrisk in krik cele trume otrok. Whymper je vedel, da to ni Lucova deca, Luc je prevzel zarod svojega izgubljenega brata. Otroci so mu pomagali pri kuhanju sira.

Divji mož iz Becce ne bi mogel povzročiti več strahu ko Whymper. Vreščeti otroci so se skrili za stričev predpasnik, čeprav je bila Whympera sopara po siru in kokoših tako prevzela, da bi ga najmanjši paglavec lahko prevrnil po tleh.

Whymper je dobil med mnogimi pokloni kozarček tekočine, skuhanje iz pravih sviščevih korenin. To mu je dalo novih moči.

Pred štirimi leti je bil Whymper prvič na obisku pri Meynetu. Tedaj je Carrel prelomil pogodbo z Whymperom, ker je hotel z domačimi prviti pri Becco; tujci vendar ne smejo uživati časti, da so prvi stopili na njihovo goro. Vse vodnike in nosače iz doline je pridobil za se, samo Luca Meyneta ne. Njega niso cenili kot planinca, ker je bil grbast. Whymper pa je imel zaupanje v voljo in duha, njemu je bilo telo orodje, ki se pokori in uboga. Opogumil je Meyneta, počel ga je in šlo je.

Luc Meynet je kot otrok slišal legendo o večnem Judu, kot si jo pripovedujejo ljudje v dolini Valtournanche-a: Ahasver, večni Jud je gledal iz vrha Becce v neko mesto z velikimi, belimi palačami. In ko je sedaj Luc z Whymperovo pomočjo stal na pobočju gore in gledal v širono ledeno morje, globoke zasenečene ledenike in kristalne, vitke piramide, je zaklical s solzami v očeh: »Moje gore, moje ljubljene gore!«

⁵ eksemplar - izvod, primerek

⁶ junak, ki se bori z namišljenim sovražnikom.

KLIC MNOŽIC

Joža Vovk

(*Sedmeri nastopijo na odru v profilu; če ima oder stopnišče, stojijo sprednji višje, množica govori za odrom na tisti strani, kamor so sedmeri obrnjeni.*)

Množica:

Ooo...! —

Prvi:

Bratje, ne čujete klica iz dalj,
ki prosi in joče ves plah,
kot jok tisočernih bolnikov,
krik žejnih in lačnih ust,
jok nebogljenih otrok,
jok trudno sključenih mater,
jok bledih, betežnih mož,
jok ljudi, ljudi...

Množica:

Ooo...! —

Drugi:

O, čujmo ta stok,
mi čudno mladi ljudje,
ki nam ogenj v očeh gori,
ki mladost nam v dušah žari,
bratje, napnimo svoj lok,
bratje, napnimo moči,
mi, ki smo v čas porojeni,
v čas vzdihov in joka,
a se ne ustavljamo sili nobeni,
na naših ustnah ni stoka,
o, čujmo ta klic —!

Množica:

Usmiljenje —!

Tretji:

Čujmo ta žejni klic,
čujmo proseči vzdih,
čujmo ta glas iz globin,
čujmo jok bolnih sre,
čujmo klic iz temin,
prošnjo ljudi, ljudi,
vsi so tako bolešno sami
in tavajo v svet — brez Boga.
Proseče vsi zro na nas,
ki smo v čas porojeni,
v čas vzdihov in joka,
a s čudno močjo prepojeni,
o čujmo njih klic! —

Množica:

Usmiljenje! Usmiljenje!

Četrta:

Kaj se ni zrušil nekdo že na tla,
na zemljo je padel mrtev in trd?
komu se smili in kdo
mu bo olja v rane nalil?
(*Odné kod tiho prihaja smrt.*)
O, bedni otroci sveta,
pogled vam zamira,
usiha vam rast,
bolnik brez pomoči —
in solz ne otira
mati več sinu,
nikjer več ni gorkih domov,

vsi ste kot iz neznanih svetov,
pred svojimi brati nemite,
še svojih glasov se bojite,
o — bedni otroci sveta —!

Množica:

Usmiljenje! Usmiljenje, Usmiljenje!

Peti:

Kaj trga srce vam,
kaj tare duha?
Kaj motne oči,
kaj blede obrazi
prosijo?
Ljudstvo ponižano,
mi dámo vsega!
Ne nosimo sabo
zlata in srebra,
mi nosimo v dušah Boga! —
Boga! —

Množica:

Boga —!

Šesti:

Iz božjih studencev pijemo,
živa voda nam v žilah kipi,
na božjih tratah vsi klijemo
in Bog nas hrani, krepi.
Ljudstvo ponižano,
toneš v nočeh brez Boga
in prosiš jokaje usmiljenja!
Mi nosimo vse
in vse nam je — Bog,
Bog večni, mogočni!

K njemu pojdemo vsi,
na naših oltarjih živi,
v nas samih pluje njegova Kri.
Bog, z nami si,
mi smo s Teboj
močni! —

Množica:

Boga! Boga!

Sedmi:

V Bogu smo bratje vsi ljudje,
v Bogu premine vse gorje,
v Bogu usahne ihteči jok,
jok nebogljenih otrok,
jok trudno sključenih mater,
jok bledih, betežnih mož,
jok ljudi, ljudi ...

Množica:

Boga! Boga! Boga! —

Vseh sedem:

Mi nosimo vse
in vse nam je Bog,
Bog večni, mogočni.
Bratje,
v Bogu smo vsi močni!
Bog na naših oltarjih živi,
v nas samih pluje njegova Kri.
Naj čuje se klic preko vsega sveta:

Množica in vseh sedem:

Boga! Boga! Boga!

MARIJA NAS VABI

Ivo Peršuh

Marijin mesec majnik s svojim cvetnim razkošjem in s svojo nežno šmarnično molitvijo je za moška srca kot dih pomladi. Če si še tako moški, še tako fantovski, pred okrašenim Marijinim oltarjem se ti duša razneži in kar zaplakal bi. Ko cerkveni svodi odmevajo večno lepih melodij »O ti Kraljica majniška«, ali ne sežejo celo v

Kardinal Avgust Hlond, nadškof gnjezensko - poznanjski in primas Poljske, papežev legat za II. evharistični kongres v Ljubljani.

globine okorelih in za svete stvari mrzlih src? Odkod ta čar Marijinega meseca, če ne iz srečne zavesti, da imamo Mater, o kateri še ni bilo slišati, da bi bila kdaj koga zapustila, ki k Njej prihaja z ljubečo in upajočo dušo!

Za majem prihaja junij, mesec božjega Srca, tistega Srca, ki se je vse za nas žrtvovalo, ki je zadnjo kapljo krvi za nas iz sebe iztisnilo, ki je svet premagalo, ki po Marjeti Alakok novih milosti obeta, ki na naših oltarjih iz ure v uro na nekrvavi način za naš greh zadostuje . . . V juniju vsa priroda hiti v dozorevanje . . . V juniju bliski merijo nebesne dalje in grom oznanja Stvarnikovo vsemoč. Da, to je res mesec moške moči — in v krogu cerkvenega leta mesec moške pobožnosti.

Letošnji junij nas kliče, fante in može, še prav posebno na okope. Končati ga hočemo s slavljem, ki ga naša zemlja še ni doživela in ga nam morda nikdar več usojeno ne bo doživeti.

na slovenski zemlji za vso državo, to bo praznik, ki mora biti v prvi vrsti praznik slovenskih fantov in mož. In ta praznik je pred durmi.

Kakšna je doslej naša priprava?

Prav moško se vprašajmo: V koliko smo danes bolj Kristusovi? Da, Kristusovi moramo biti, ker smo sicer satanovi. Satan danes podi narode v nova klanja, satan vzbuja sovraštvo med stanovi, satan gospodari s človeško voljo in razumom. Mi pa kraljstvo satana rušimo in gradimo novo, ki bo Kristusovo. A kako naj gradimo, če nismo že Kristusovi? Velika je beseda o božjem kraljestvu na zemlji in tolikokrat nam je na ustih! Pa ne sme biti le na ustih, iz src mora vreti, iz src, prepornih božje volje in junaške odločnosti! Na kongres moramo priti taki, da nas bo Bog vesel: z očiščenimi srci, z živim hrepenenjem po božji hrani, z odličnimi sklepi, ki bodo izzvali prevrat v našem narodu, prevrat od mlačnosti za Boga do viteške službe Bogu.

In vsi moramo tako priti!

Ali jih ne stoji morda le še vse preveč ob strani! Ali jih ni še toliko, ki jim naše evharistično slavlje nič ali pa vsaj zelo malo pomeni! Ej, tu nas čaka delo! Z apostolskim ognjem moramo požgati vsako neodločnost, vsako podcenjevanje našega velikega praznika. Kako? Kristus je osvajal svet z ljubeznijo in žrtvami . . . Kaj je treba še besed! Iz naše ljubezni in naših žrtev naj se rodijo novi sinovi božjega Srca in rastejo vrste udeležencev kongresa, ki bo manifestacija Kralju kraljev! Kristus edini je vreden vse naše ljubezni, Njemu edinemu je vredno žrtvovati vse! In častno je tako žrtvovanje in častna je taka ljubezen! Bratje, kako glede njiju stojimo pred evharističnim Kraljem?

Naša služba v čarobni noči

Prav sredi kongresa, v noči od sobote na nedeljo, bomo izvrševali posebno službo. Kristus Kralj nas vabi, da stopimo tisto noč na ljubljanske ulice, z gorečimi bakljami v rokah, z gorečo pesmijo na ustnih, z gorečo molitvijo v srcih, ter ga spremimo v zmagoslavnem sprevodu na ljubljanski Stadion. Desettisoči plamenov naj bi tisto noč žareli Njemu v slavo, kot silen vihar naj bi odmevala iz naših grl pesem-hvalnica v sv. hostiji skritega Bogu, kot veletok naj bi iz naših src vrela molitev za srečen izid naše borbe za božje Kraljestvo.

In potem bomo na Stadionu, pred prestolom svojega Kralja. Čemu? Samo, da ga slavimo in se z Njim v nebeški hrani združimo. Tedaj bo višek naše službe. Nebesa se bodo vselila v naša srca in naš klic bo: Hozana božjemu Jagnjetu! — Ali sme takrat kdo izmed nas manjkati? Nihče! Kristus Kralj kliče!

Častna služba božja na kongresu

Nekateri izmed nas smo posebej vbaljeni, da bomo reditelji. Pusta in nepovedana je ta beseda in na policaja spominja. Kakšni reditelji bomo? Prav bi bilo, da bi nam rekli: vitezi božjega Srca. Ali morda ne? Saj bomo vršili rediteljsko službo le radi tega, da bi božje Srce med nami doživelo čim večje zmagoslavje. Bratom in sestram, ki bodo prišli od vsepovsod, bomo na uslugo z nasvetom in navodili, pred nesrečo jih bomo varovali, skozi množice bomo kongresnim sprevodom na viteški način pot utirali, vsem bomo hoteli biti vse in na sebe hočemo pozabiti. Naša služba bo ena najvažnejših sredi ogromnih množic evharističnih romarjev. Pa jo bomo vršili — dosledno sicer, a tako, da bo vsakomur jasno, kako nam gre le za božjo čast.

Naš vodja pa je Marija Pomagaj!

Če koga, je brezijska Mati božja pač slovenskih fantov in mož vesela. Neštetokrat nam je že bila v uteho in moč. Na evharističnem kongresu bo ona varihinja vseh svečanosti, toliko bolj še svečanosti in službe nas moških. Brezijska Mati bo, ki bo Sina za nas odpuščanja prosila, če bo v vsem našem delu morda le preveč zunanjega in če bodo morda naša srca tudi za take žarke milosti premrzla, kakor jih bo evharistični Kralj ob svojem velikem slavju v Ljubljani na nas sipal.

Marija pomagaj nas kliče na ljubljanski evharistični kongres. Skozi ves majnik nas je klicala s stoterih prižnic, a v juniju nam govori po krvavečem božjem Srcu. Fantje, možje, zbor! Pomnožimo naše vrste, uredimo evharističnemu Kralju armado moških molivcev in božjih bojevnikov!

KRALJU, KI PRIHAJA MED NAS

Gregor Mali

POZDRAVIMO KRALJA!

Radost napaja slovenske domove,
zarja odeva goré in vrhove,
zlilo se v prošnjo je src hrepenenje:
Pridi, Zveličar, ti naše življenje!

Kralj evharistični se nam že bliža,
bratje, hitimo pod znamenje križa!

Glej, že prihaja iz večne daljave,
da bo sprejemal med nami pozdrave.

Kje je, o Kralj, tvoj kraljevi sijaj?
Žezlo in krono nadeni si vsaj!

S križem in trnjevo krono prihaja,
plašč, glej škrlatni telo mu obdaja.
V hostiji sveti, o bratje, je skrit,
pridite vsi na kongres ga slaviti!

NEBEŠKI KRALJ PRIHAJA ...

Bratje, ali veste, da nebeški Kralj
bo prišel med nas iz večnih dalj?
Kaj mu bomo ob prihodu podarili,
s čim se za ljubezen njemu zahvalili?

Kralju bomo krono mi skovali,
žezlo mu v zahvalo darovali.
Toda, bratje, kje dobimo naj zlata,
biserov, rubinov dragih in srebra?

Srca naša biti morajo zlato,
biseri, rubini in srebro:
V krono, v žezlo svoja srca položimo
in jih ob prihodu Kralju podarimo!

VSTANI, DOMOVINA MOJA!

Vstani, domovina moja,
v radost vsa odeni se:
On, ki je tolažba tvoja,
pride in obišče te.

V zarji ve planine, žarite,
naše zemlje biseri,
kras svoj njemu podarite,
ki je v sveti hostiji!

Reke naše, ki ste pile
naših mož in fantov kri,
svoje pesmi podarite
Kralju v sveti hostiji!

Lilij in vijolic cvetje,
nagelj v oknu, rožmarin,
šopke hostiji pletite,
v njej prebiva božji Sin!

Srca, v ognju zažarite
zanj, ki vas odrešil je,
žive vere luč prižgite,
v Kristusa zaupajte!

SOCIALNI POMEN EVHARISTIJE

Smersu Rudolf

Presv. Evharistija nam stavi pred oči pred vsem ta važen nauk, da smo namreč vsi ljudje *enako vredni*. Pred Kristusom v presv. Rešnjem Telesu, pred obhajilno mizo smo vsi enaki, vsi ena velika družina. Tu odpadejo socialne razlike, tu izgine vse tisto, kar ljudi v življenju loči: stan, bogastvo, starost, izobrazba, duševne in telesne vrline i. t. d.

Do presv. Evharistije nima nihče nobenih predpravil. Ohajilna miza je prav vsem enako dostopna, če je le srce pripravljeno, da prejme Boga vase. Kristus je pripravljen obiskati vsakega in pomagati vsakemu, ki je Njegove pomoči potreben in ga zanjo prosi. Ne Kristus in ne Kristusov namestnik — duhovnik ne gledata na zunanost, na obleko, na stan, na socialni položaj, ampak vidita v vsakomur le človeka, ki je ustvarjen po božji podobi, ki je obložen s trpljenjem in skrbmi in ki ima popolnoma isto možnost doseči nebeško kraljestvo, kot vsi ostali zemljani, če se le hoče poslužiti svoje dedne pravice do nebeškega kraljestva.

In še več! Ob presv. Evharistiji izginja vse, kar ceni svet in s čimer se povzdiguje drug nad drugega; vsi se zavedajo, da so bratje in sestre med seboj, ki se hranijo od iste božje mize. In ta zavest bo tem močnejša in tem trajnejša, čim pogosteje bomo pristopali k božji mizi. Spomnimo se na prve kristjane, ki so bili vedno združeni v molitvi in v evharistični daritvi sv. maše. Zanje ni obstajalo socialno vprašanje, ker jim je gorka ljubezen narekovala, kaj naj store.

V presv. Evharistiji je *ključ za reformo današnjega družabnega reda*. Vidimo, da večina socialnih reformatorjev nima sreče, ker hočejo reformirati le zunanji tek življenja, človeka pa puste pri miru. Toda uspešna reforma je mogoča le, ako se *človek spreobrne*, če se *človek* navzame socialnega čutenja, in če se *človek* prepoji z ljubeznijo do bližnjega. Zunanost je potem lahko prilagoditi novim potrebam. In v presv. Evharistiji je tisto, kar more človeka napraviti za novega, socialnega, resnično katoliškega, v veri trdnega in doslednega, v ljubezni pa dejavnega.

Zlasti *dejavna ljubezen* je delež presv. Evharistije. To je tista socialna sila, ki je bila neznana v starem veku, kjer sta vladala meč in sebičnost, ampak jo je prinesel na svet šele Kristus, da med nami

gori, da nas napravi za brate ene družine, da nas izenači in premosti socialne razlike in nam s tem olajša bivanje v tem zemeljskem pro-
gnanstvu.

Edino Evharistija je zmogla to, da so se prvi kristjani odpovedali premoženju in ga razdelili med seboj, edino presv. Evharistija zmore to, da se danes mnoge duše odpovedo vsemu posvetnemu in vzamejo nase težki križ (misijonarji, usmiljenke i. dr.), in edino presv. Evharistija bo zmogla reformirati človeštvo tako, da bo sposobno ustvariti resnično socialno blaginjo.

Tudi v naši domovini je mnogo socialne bede, mnogo telesne in duševne zapuščenosti. Mi katoliški slovenski fantje se že več let trudimo, da po svojih močeh pomagamo celiti te socialne rane. Toda vse naše delo bo zaman, če se ne bomo stalno krepčali z živim kruhom, s presv. Evharistijo, ki nam bo dajala smernice za pravo katoliško socialno delo.

DAJ NAM VSAK DAN KRUHA!

Andrej Tumpej

Smoter in višek svete daritve je obhajilo. »Vzemite, uživajte moje telo!«

Saj bi, Gospod Jezus. Evharistična pomlad je zavela v vsej katoliški Cerkvi, tudi moje srce je lačno cvetja in pesmi, življenja se mi hoče. Hvala Bogu, da je konec janzenistovske zime tudi v moji ljubi Sloveniji. Evharistični kongres naj bo praznik našega evharističnega vstajenja, velika noč Slovenije. In če kdo, naj jo zaživi mladina, saj je pomlad njena. Naučili smo se pesmi o Kristusu Kralju, toda to pesem moramo doživeti in ne samo peti. Ta kralj živi med nami, je vsakemu od nas blizu in hoče biti vsakemu od nas v duši. Evharistični kongres mora biti v Sloveniji začetek dnevnega obhajila, posebno mladine. Potem ji bodo veljale besede božjega pesnika: Blažen narod, ki ima Boga za svojega Gospoda, ki si osvoji Boga in ki si ga je Bog osvojil. Obhajilna miza, dnevno božji kruh, je naša prva verska potreba.

In Katoliška akcija že zbira fante in jih je zbrala že precej, ki to vedo in vrše. Toda marsikateremu je kljub najboljši volji zastal korak pred starimi predsodki. Saj bi večkrat pokleknil k božji mizi, da si nahanim dušo. Pa se kar ne morem vživeti med tiste pobožne duše, ki jih vidim pristopati vsak dan. Kar vidi se jim, kako so že tega navajene, izvežbane. Bi, pa se mi priprava ali zahvala včasih kar zatakne in se noče prav posrečiti.

Velja isto kot za mašo. Morebiti si preveč navezan na molitvenik. Morebiti te je oplašila pridiga o pripravi, rad bi opravil vse najidealnejše. Toda . . . Prvo: ti ne boš Bogu nič dal, ampak od njega dobil. Ti sam ne boš nič napravil, pri sv. obhajilu glavno stori Gospod sam. Ti ga samo pristrčno pozdravi in mu srce odpri! »Jaz sem živi kruh«, torej v tem božjem kruhu živi, dela, razsvetljuje, posvečuje, moli, daje On. Ti pa prejemaš, pripoveduješ, poslušаш. — Vendar, boš rekel, neka priprava ali zahvala je potrebna. To je res. Samo si tega ne smeš predstavljati tako izumetničeno, učeno.

Zgled. Ti se pa iz tega uči, kako bi se dalo napraviti podobno in dobro. Molitve Bog ne meri po dolgosti, ampak po pristrčnosti. Molitvenik rabi, kadar si suh. Če pa sam poveš Bogu s svojimi besedami, kakor in kar veš, je boljše in najboljše. Če ne znaš drugače, pa si vzemi kot ogrodje svojih misli in prošelj kakšno kratko, jasno misel. Za obhajilo bi bilo pripravnih najbolj tistih nekaj kratkih besed, ki jih duhovnik narekuje obhajancem pred obhajilom: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho. Ampak reci le z besedo, pa bo moja duša ozdravljena.« V teh kratkih besedah je mogoče Gospodu povedati najlepše vse, kar je treba, da ga lepo sprejmeš! Govoril jih je moško moški, Gospod ga je pohvalil. Poglejva!

Preden duhovnik začne deliti božji kruh dušam, dvigne iz ciborija hostijo in pred povzdignjeno hostijo govori s srečnimi obhajanci: »Gospod!« To je prva beseda in prva misel. Tvoje telesne oči gledajo hostijo, vidijo samo košček belega kruha. Telesne oči nič več. Toda ti poklekneš in izgovoriš pred tem belim koščkom: »Gospod«. Zakaj? Ker ti nimaš samo telesnih oči. Ti imaš tudi ušesa, razum in druge čute. In po teh čutih si zvedel na ta ali drugi način, da je Gospod Jezus rekel: To je moje telo, to je moja kri, to sem jaz živ. Te besede so slišali prvič apostoli, učili in sporočili so jih z drugimi božjimi resnicami, ta resnica je prišla tudi do tebe. In ti jo kot kristjan sprejmeš. Da, Gospod, moje oči gledajo košček belega kruha, toda moj razum je poučen, da je ta zunanja podoba samo čudovita skrivnostna

zavesa, katero si izbral, da si mi omogočil osebni obisk moje duše. Da, zares, verujem, prepričan sem, da si ti tukaj živ, zato govorim besedo: »Gospod Jezus! Svet, svet, svet si ti, Gospod nebeških trum, vse, nebesa in zemlja sta polna tvoje slave.«

Toda: O kam Gospod, gre tvoja pot? — Zdaj obrneš pogled v svoje srce, v svojo dušo. In tu kloni glavo v ponižnosti in priznanju in kesanju: Gospod nisem vreden! Ko sem gledal hostijo, sem rekel trikrat »svet«. Ko gledam v svoje srce, trkam trikrat na prsi: »Moj greh, moj greh, moj greh, zares je velik!«

Tako se pripravlja vsak dan tudi duhovnik na obhajilo. Ko gre pred oltar, odloži kelih, potem pa gre od oltarja med ljudstvo in tu se kmalu sklone v žalostnem priznanju: Confiteor, Izpovem, priznam javno: moj greh itd. Druge molitve za pripravo pri maši se včasih izpuste ali menjajo, to duhovnikovo javno priznanje grešnosti ne manjka pri nobeni maši. — Ta misel ga spremlja več ali manj celo mašo do obhajila. Ko pride k oltarju, to misel ponovi: Gospod, usmiljenje! Kriste, usmiljenje! Devetkrat! Tik pred obhajilom zopet izrecno prevlada ta misel in ta prošnja: Božje Jagnje, žrtev, ki odjemlješ našo grešnost, naše napake, zdraviš dušne bolezni: usmiljenje! In ko že prime v roke hostijo, da jo zavžije, s trikratnim udarcem na prsa ponovno prizna nevrednost.

Ali ga pa ta izpoved, ta zavest vodi *od* obhajila? Nasprotno! »Jaz iz sebe ne morem nič, jaz sem revež, jaz sam sem izgubljen. Toda . . . zdaj pa govori, odgovori, delaj *ti*, Gospod! Reci svojo besedo še meni. Ko berem blagovest, kako mogočna je ena sama tvoja beseda. Pa kako ne bi? Saj je božja. Srečal si gobavca, srečal slepca, srečal pogreb. Da, mladenič, fant je umrl! Pa te nič ni prosil. Samo videl si njegovo nesrečo. Pa si rekel eno besedo: Vstani! In mrtvec je vstal. Da, ena tvoja beseda, pa se zgodi čudež, če je treba. Gospod, daj tudi meni življenje, varuj mi ga, da ga ne zgubim!« »In moja duša bo ozdravela!« Da, zato gre, Gospod, tega te prosim, da bi bil zdrav, da bi bil močan. Pristopam k tvoji mizi, da bi se razveselila, okrepila, razvila moja mladost v polno duhovno moškost, zrelost.

In Gospod te bo uslišal! Kakor če seješ domačo njivo: mečeš zrnje v zemljo. Zrnje v zemlji za oči zgine, zemlja ga povžije. Toda na tej isti, sedaj črni njivi se čez nekaj časa zazibljejo zlati valovi božjega zrnja, ki čakajo žitnic. Tako je rekel Gospod Jezus za to božjo setev obhajila: »Kdor uživa moje meso, kdor pije mojo kri, jaz ga

obudim zadnji, sodni dan, ko bom zbiral pšenico za svoje nebeške žitnice.«

Prijatelj, k velikemu slovenskemu evharističnemu slavlju: Telo našega Gospoda Jezusa Krista naj ohrani tudi tvojo dušo, da boš živel. Bog te živi!

APOSTOL

Gregor Mali

Gorski Lojze je bil na veliki četrtek pri maši. Ves čas se je trudil, da bi molil kakor se spodobi, pa ni mogel. Že dolgo je reševal vprašanje, zakaj se možje in fantje boje obhajilne mize. Tudi danes je skušal najti odgovora na to.

Zvonček, s katerim je vabil strežnik k angelski mizi, ga vzdrami iz njegovih težkih misli. Množica žena, deklet in otrok se približa oltarju. Lojze šteje, koliko je med njimi mož in fantov. Ugotovi, da so pokleknili k obhajilni mizi štirje možje in en fant. Lojze se začudi. Žalosten je.

Ali je Kristus res samo za ženske in otroke postavil najsvetejši zakrament? Pri zadnji večerji so bili navzoči samo možje in fantje, ki so prejeli obhajilo iz Kristusovih rok. O svetem Janezu celo piše sv. pismo, da je bil učenec, ki ga je Jezus ljubil, pa je bil fant. Ta je tudi slonel pri zadnji večerji na Gospodovih prsih. Kako vendar to, da možje in fantje, ki jih je Kristus najprej obhajal in jih povabil na svoje srce, prepuščajo obhajilno mizo ženskam in otrokom? To ni prav. Kje je vzrok? se izprašuje. Dolgo razmišlja, potem pa jezno, polglasno zamrma: »Strah pred ljudmi!« Hud je nase, ker tudi sam ni med tistimi, ki so ta dan prejeli obhajilo. Sram ga je. Sklene, da bo to svojo napako popravil s tem, da pojde k obhajilu na velikonočno nedeljo in velikonočni ponedeljek in tako pokaže, da imajo tudi fantje pravico prejemati večkrat sv. Rešnje Telo in da se ne boji ljudi. Vsi ljudje so že odšli iz cerkve, ko Lojze zaključí svoje premišljevanje.

Velikonočno nedeljo in velikonočni ponedeljek je Lojze res pokleknil k obhajilni mizi. Ko je na velikonočni ponedeljek odhajal od obhajilne mize, je po cerkvi završalo. Dvorska Jera, Gorčeva Minka in Skalarjeva Barba so radovedno stegnile svoje vratove, da bi videle natančno, če je to res. Fantje so se opozarjali s komolci na izreden dogodek, možje pa s pogledi izražali svoje začudenje.

Zlasti fante je zagrelo. Jezili so se, da jim naredi tako sramoto. Zarotili so se, da bodo poskrbeli, da tega ne bo storil nikdar več. Težko so pričakovali večera. Ko je objel prvi mrak zemljo, se je že oglasila na vasi fantovska pesem. Vedeli so, da ga bodo z njo najprej privabili v svojo sredo. Uganili so. Lojze je prišel in s svojim lepim basom zelo povzdignil petje. Ko odpojo, nastane grobna tišina; le oči, s katerimi so se fantje opominjali med seboj, naj ga kdo vpraša, zakaj je šel dvakrat k obhajilu, govore. Toda nobeden ne upa začeti, ker vsak dobro ve, da mu Lojze ne bo ostal dolžan. Lojze dobro ve, da so fantje v zadregi. Njegov obraz objame smeh. Fantje to zapazijo in povesijo oči.

Slednjič odpre usta Lužnikov Tone in jecljaje spravi iz sebe: »Lojze, zakaj si pa postal tako pobožen. Še Dvorsko Jero boš prekosil. To ni za fanta!«

»Ni, ni,« so mu pritrjevali drugi.

»Ali vam še kaka stvar teži srce?« jih vpraša Lojze in upre vanje svoj jasen pogled. »Zdaj je še čas, da vi govorite, potem bom govoril jaz!«

»No, le govori. Mi poslušamo,« odgovore fantje.

»Ali verujete, da je Kristus postavil sveto Rešnje Telo?«

»Seveda verujemo,« odgovore fantje.

»Ali veste, da je bil fant tisti učenc, ki ga je Jezus ljubil, ki je slonel pri zadnji večerji na njegovih prsih, da so možje in fantje — apostoli — prvi prejeli iz rok Jezusovih sveto obhajilo?«

»Tudi to vemo,« so zamrmrali fantje.

»Če vse to veste, zakaj me potem obsojate, če sem šel dvakrat k obhajilu? Ali je prišel Kristus samo zato na svet, da bi odrešil ženske in otroke? Ali ni odrešil tudi fantov in mož? Zakaj prepuščamo obhajilno mizo ženskam in otrokom? Strah nas je pred ljudmi. Če hoče kdo živeti z njim, ki je govoril: Jaz sem pot, resnica, življenje, že sodijo o njem ljudje, da mu malo manjka, da pojde v samostan, da dela pokoro. Ni čudno, če toliko duš že v mladosti umrje in v grehu izkrvavi. Vem, tudi vi me obsojate, toda vedite, da me od mojega sklepa ne boste odvrnili. Kristus je in ostane moj najdražji prijatelj. V njegovo družbo bom zahajal, kolikor bom mogel.«

Trdo, odločno in prepričevalno padajo Lojzetove besede med fante.

Prvo nedeljo v mesecu Lojze spet kleči pri obhajilni mizi. Pa ne več sam, z njim kleči še dvajset drugih fantov, ki so mislili tako kakor Lojze. Čez dve leti je velika večina fantov vsako prvo nedeljo pristopala k obhajilni mizi in se s Kristusom vračala od nje.

Tisti, ki so Lojzeta opravljali, obsojali in nad njim z glavami zmajevali, so utihnili.

Župnik pa je vsak dan pel zahvalno pesem Bogu, da mu je poslal Lojzeta v tolažbo in pomoč.

NISEM GA NAŠEL

NISEM GA NAŠEL

Na obisk sem šel. Vstopil sem v sobo. Na postelji je ležal mož, ki je izpolnil osemdeset let. Utrujeno je bilo njegovo telo in zmučen njegov obraz; oči pa so govorile o življenju in pomladi.

»Ali ste brali mojo pesem v Kresu?« me nagovori.

»Katero?« ga vprašam.

»Tisto, ki ima naslov: »Zimska«. Glejte, tukaj je!« Med tem je že odprl Kres in pesem je bila pred menoj. Poglobil sem se vanjo, se zamislil, nasmehnil in spet zresnil.

»Življenje je v njej,« sem dejal, »in hrepenenje po soncu in večni pomladi!«

»Da, hrepenenje po večni pomladi,« je počasi odgovoril. Najine misli so združene romale tja, kjer sije večno sonce in večna pomlad. Molčala sva in mislila na skrivnost življenja in smrti.

»Pomlad bo prišla, dvignila vas bo iz postelje in vas sprejela v svoje naročje,« sem govoril.

»Da v prvem pomladanskem cvetju bo ugasnil v mojem telesu plamenček življenja in šel bom v naročje večne pomladi. Za slovo pa napišem še pesem o njej!« Živo so zažarele njegove oči in smeh je objel njegov obraz. Poslovila sva se.

Velikonočno sonce je privabilo iz zemlje prvo pomladno cvetje. V torek po veliki noči sem šel pozdravit moža, ki me je na smrtni postelji učil življenja. Toda ko sem stopil v njegov dom, ga nisem našel več. V prvem pomladnem cvetju je ugasnil plamenček njegovega telesnega življenja, duša pa je šla k Bogu uživat večno pomlad in življenje.

Kdo je bil ta mož? Ivan Fajdiga, ki je na velikonočni ponedeljek v rokah svojega sina-duhovnika in družine zaspal v Gospodu.

Bil je sotrudnik Kresa. S tresočo roko je napisal na smrtni postelji še poslednji dve pesmi, v katerih je mladini zaklical: Ljubi večno življenje in večno pomlad! — Gospod, daj mu večni mir!

KATOLIČANI PO DRUGIH DEŽELAH

Francoska vlada je imenovala generala dominikanskega reda P. Gilleta, za častnika, posvečenega pariškega škofa Msgr. Chaptal-a za viteza legije časti. — Časi se spreminjajo tudi na Francoskem!

Na Poljskem, v glavnem mestu Varšavi, je bila v aprilu konferenca duhovništva, na kateri so se razgovarjali o verski vzgoji mladine. Konference se je udeleževalo nad 500 duhovnikov.

Nemčija: Za letošnje velikonočne praznike je poslal nemški kardinal Bertram organizirani katoliški nemški mladini posebno poslanico. Prinašamo nekaj odstavkov iz te poslanice:

»Svečano in javno vstajam proti vsem tistim, ki se zadnje čase dvigajo proti našim katoliškim mladinskim organizacijam. Neki ljudje in krogi nastopajo nasilno proti katoliškim mladinskim organizacijam in jim podtikajo namere, ki jih te nimajo. Sveti oče je že večkrat katoliškim mladcem svečano tole rekel: »Vaša stvar je tudi moja stvar.« Torej je sveti oče s tem jasno povedal, da je cilj katoliških mladinskih organizacij tudi njegov cilj! Ta cilj pa more biti le cerkvena stvar. Naj ve vsakdo, da za nemškimi katoliškimi organizacijami neomajno in neustrašeno stojimo mi nemški katoliški škofje.

Naj vedo katoliški starši, da so katoliške mladinske organizacije najboljše jam-

stvo za versko vzgojo in za нравno skrb njihovih otrok.

In vi, katoliški mladci, naša moška in ženska mladina, pomnite vedno, da bodo samo nemške katoliške organizacije v vas vzgojile cele značaje, vztrajne, odločne, neomajne, neustrašne katoličane in domoljube.

Delo nemških katoliških organizacij je vsakomur odprta knjiga. To delo ne pozna tajnosti. — *Nemška katoliška mladina!* V svojih katoliških mladinskih organizacijah vztrajaj v delu še naprej! Ne boj se nobenih sovražnikov! Kolikor bolj zatirajo tvoje organizacije, tem bolj jim bodi zvesta. Ostani zvesta svojim organizacijam in svoji veri, skrbi za zveličanje svoje duše in za srečno bodočnost svojo in svojega naroda.«

Mi verujemo v zmago nemške katoliške mladine. Zato pa, bratje, molimo za brate.

Na Japonskem se nahaja mala naselbina katoliških Japoncev že od 16. stoletja dalje. Nad 400 let je ostala zvesta katoliški Cerkvi. Sedaj jo oblasti silijo, da prestopi v šintoizem (poganstvo). Cela naselbina se želi izseliti iz Japonske. Raje bo zapustila domovino kakor pa vero očetov.

Žesisti, t. j. belgijska dijaška katoliška organizacija, so imeli letos maja v Bruslju

velik kongres, katerega se je udeležilo tudi mnogo inozemskih dijakov.

Iz *Mehike*: Mehiška revolucionarna mladina je razdelila februarja meseca t. l. med otroke letak tele vsebine: »Ako vas hočejo tiranski starši zadrževati od šol, ki jih je revolucija za vas naredila, se ne ozirajte nanje. Ne dolgujete jim niti ljubezni, niti hvaležnosti; vi ste samo plod njihove cenene zabave. Radi zagrizenosti in sebičnosti vas hočejo starši ohraniti v omejenosti. Ne bodite več sužnji njihove babjerne trdovratnosti: *sovražite jih!*«

K temu pa mi kličemo: *Neizprosen boj kulturnemu boljševizmu v kakršnikoli obliki!*

Poljska Katoliška akcija je izdelala novo versko zgodovinski film »Prior Kordecki, branilec Čenstohove«. Film prikazuje dogodke po tridesetletni vojni. (Današnje razmere so tem enake.) Švedski kralj Gustav Adolf je navalil na Poljsko, katero je takrat vladal Ivan Kazimir. Švedski kralj je bil pri Čenstohovi (dolgo sloveča poljska božja pot) premagan. S to zmago niso Poljaki zlomili samo švedske vojaške sile,

ampak tudi protestantizem, ki je hotel premagati katolicizem na Poljskem.

Film je zelo lep, v njem sodelujejo vsi znameniti filmski igralci iz Poljske.

Če hočemo uničiti slabe filme, potem skrbimo za dobre. Če hočemo uničiti judovske filmske kramarje, potem osnujmo katoliška filmska podjetja. To je najuspešnejša borba. Poljskim bratom čestitamo. Prav radovedni smo pa, če bomo v Ljubljani kdaj videli »Priorja Kordeckega.«

In še en velik film o Sveti deželi pripravlja katoliška družba »Luze Christiana«. Naloga tega filma bo, da seznanijo vsekrščanski svet z deželo, kjer se je rodil, umrl in vstal od smrti Jezus Kristus.

Nemčija. Dva tisoč katoliških mladeničev iz Nemčije je sprejel nedavno sv. oče ter jim izrekel ob tej priliki krasen nagovor. Ko so se fantje vrnili domov, so nemške oblasti dale vse pretepsti in zapreti.

V *Hagu* na Nizozemskem so imeli člani diplomatskega zbora tridnevne duhovne vaje, ki so se končale na veliki četrtki s skupnim prejemom sv. zakramentov. — Tako naj dela vsa diplomacija, pa bo na svetu pravičnost in mir.

MED SLOVENSKIMI FANTI

Reteče pri Škofji Loki

Tudi pri nas se pridno pripravljamo na evharistični kongres v Ljubljani. Vse naše delovanje, v cerkvi in domu je usmerjeno na Sveto Rešnje Telo, ki bo letos slavilo zmagoslaven triumf med slovenskim narodom. Deset naših fantov bo šlo v dneh kongresa tudi za reditelje v Ljubljano.

Po zgledu drugih župnij smo tudi mi hoteli imeti spominski križ. Nismo ga postavili na prosto, ampak smo ga obesili v dvorano Društvenega doma. Na belo nedeljo popoldne ga je g. župnik slovesno blagoslovil. V dolgi procesiji smo šli med prepevanjem litanij Matere božje v dvorano, tam se je na odru med cvetjem in žarnicami dvigal križ, naše upanje. S pet-

jem in primernimi nagovori smo slavili Trpina, na križu razpetega. Tako je sedaj naša dvorana dobila najlepši okras, ki nas bo vedno spominjal na evharistični kongres v Ljubljani in 1900 letnico našega odrešenja. Kristus naj odslej še bolj kraljuje v našem društvu. Naj v društvo nikdar ne zaide duh posvetnosti in nevere. Vse naše delovanje naj bo vedno usmerjeno v znamenje sv. križa. — Vsem fantom Kresovcem pošiljamo pozdrave in jim kličemo: Na svidenje na kongresu v Ljubljani!

Reteški fantje.

Begunje pri Cerknici

Po presledku enega leta se zopet oglašamo fantje iz notranjskih Begunj v na-

šem fantovskem glasilu. Pokazati hočemo, da nas ni še pobrala slana, ampak, da se prav pridno gibljemo v našem fantovskem odseku K. A. Pozimi smo imeli tedenske sestanke, zdaj jih imamo pa vsak mesec; fantje se jih prav pridno udeležujejo. G. župnik nam razlaga Ušeničnikovo »Socialno vprašanje«, včasih pa tudi kateri od fantov predava. Zdaj se pripravljamo na evharistični kongres in smo v ta namen o Svečnici napravili skupno duhovno obnovo. Postavili smo tudi evharistični križ, ki je bil blagoslovljen na cvetno nedeljo, in ki naj nam bo kot simbol našega hotenja in čutenja. Na evharistični kongres bomo šli polnoštevilno, da tudi tam javno izpričamo vero v evharističnega Kralja! — Fantje, na svidenje na kongresu!

Bog živi!

Kranjc Jože.

Ribnica

Dragi fantje!

O nas že precej časa ni v Kresu ne duha ne sluha. Taka je ta reč. Trda nam prede, roba se nam doma suši, ker »posov« ne dobimo. Pravijo, da bo odslej bolje. Pa mi vam ne bomo razkladali težav, ki smo jih imeli s »piskri in rejtami«. Naše misli in delo segajo dalje, ne samo v kupčijo. Pridno se pripravljamo tudi na evharistični kongres.

Na belo nedeljo smo imeli blagoslovitev evharističnega križa. Naši fantje in možje so ga postavili sredi križevega pota, ki se vrsti v 14 kapelah nad Brežami in Jurjevičico. Križ je iz hrasta, 16 m visok, čudovito okrašen z vencami in mnogobarvnimi lučkami, da se tudi po noči vidi po vsej dolini tja do sv. Gregorja in Rakitnice.

Tritisoč se nas je zvečer zbralo v cerkvi sv. Križa. Po nagovoru g. dekana smo se razvrstili v procesijo; s prižganimi lučkami, med molitvijo in petjem in slovesnim zvonjenjem smo šli proti jubilejnemu križu. Kakor goreča reka se je vila procesija. Čudovito je blestel križ. G. dekan nam je pod križem spregovoril nekaj pomenljivih be-

sed, nato pa smo vsi povzdignili sveče in prisegli Križanemu večno zvestobo. Glasno so donele naše besede v tiho dolino in pod mogočen nebesni obok, milijoni zvezdic pa so bili priče naši prisegi. Še smo zapeli »Kraljevo znamenje križ stoji« in z mogočnimi vtisi v srcu smo odhajali na svoje domove. V pozni noči pa je sijal križ po dolini, kot bi plaval nad zemljo.

Čudovito prevzeta so bila srca vseh, oči možakarjev so bile zalite s solzami. O, koliko bolj bodo mogočni vtisi kongresa. Z neizbrisnimi spomini pa bodo združeni trdni sklepi: Kristusu vero, križu čast, križu zvestobo! Zato pa bomo v kar naj-večjem številu pohiteli v Ljubljano.

Živel Kristus Kralj!

Dolenji Logatec

Vemo, dragi bratje, da ste tudi vi postavljali evharistične križe. Tudi vemo, da je ta slovesnost globoko prešinila vaša srca. Pa naj vam še mi povemo, kako je bilo pri nas.

Čakali smo velikega petka. Isto nebo, ki se je zgrozilo nad Kristusovo strašno smrtjo in se je odelo v temo, naj bo priča, ko majhna množica majhnega naroda slavi znamenje križa in obljublja križanemu Kristusu večno zvestobo.

Po večerni pobožnosti velikega petka se je razvila procesija s svečkami. Kakor velika vijugasta reka se je pomikala ob prepevanju pobožnih pesmi na hribček, kjer stoji 12 m visok hrastov križ, ki je bil lepo okrašen in razsvetljen z lampijončki.

Nekoč je z Golgote donel zasmeh, kletv in sramotenje. Božji Sin je bil v svojih poslednjih trenutkih deležen tolike in tako strašne sramote, da se je sonce zgrozilo in zakrilo svoj obraz, da so skale govorile in je zemlja zadrhtela.

Danes ta večer pa je z našega hribčka donela križanemu Kristusu in križu čast, zadostilna molitev, obljuba večne zvestobe. Mi smo se solzili, zvezde pa so radostne mežikale, ker so videle, da Kristus ni za-
stoj umrl sramotne smrti na križu.

Ko je bil Kristus že mrtev, zloba še ni mirovala. Nazarenc je ena sama rana, a njegovo srce je še celo, čeprav že mirno. In prebodli so mu stran.

Mi pa smo temu srcu Jezusovemu zapeli hvalnice in ga prosili, naj kraljuje med nami, naj v svoji ljubezni združi vse narode, da bo red in mir na zemlji.

Prepričani smo zato, da bo otrokom malega slovenskega naroda dajal obilo od svoje ljubezni in bogastva milosti.

Tako bratje se pri nas pripravljamo na evharistični kongres.

V križu je naše odrešenje!

Hotederščica

Se spominjate, fantje, da smo včasih mi bili bolj glasni. Marsikaj ste zvedeli iz našega kota in ste rekli: »To so pa tičiči!«

Pa so se časi spremenili. Časi, pravim, nismo se po svojem bistvu spremenili fantje in možje. Še je v nas močna zavest katoliške skupnosti. Vedno hočemo biti celi in praktični katoličani. To se vidi zlasti v teh dneh, ko se z vso vnemo pripravljamo na evharistični kongres in vodimo veliko agitacijo, da bo naša udeležba na kongresu čim večja.

Zamisel evharističnega križa se je pojavila tudi pri nas. Že kraljuje na griču nad

vasjo. Na belo nedeljo smo ga blagoslovili z vso slovesnostjo. Ne bom opisoval, kako je bilo. Rečem samo, da tega dogodka ne bomo nikdar pozabili.

V težkih časih živimo in dan za dnevno čitamo, kako se izpolnjujejo Simeonove preroške besede: »Glej, ta pa je postavljen v padeč in v vstajenje mnogim v Izraelu: in znamenje, kateremu se bo nasprotovalo.« Res je, križ mečejo iz šol, na javnih trgih sežigajo križe. In je čudno, Izrael se v tej borbi proti križu najbolj izkaže. Pa vidimo, da kjer pade križ, pade sreča, propada narod.

Tako majhen narod smo Slovenci. Tako močnim vplivom smo izročeni. V nevarnosti smo, to čutimo zlasti mejaši. Toda zaman se vesele tisti, ki čakajo naše narodne smrti!

Po naših holmih in gričih se vzdigujejo beli križi, ki so jih postavili v najtežjih dneh najboljši slovenski možje in fantje. Tile evharistični križi so tudi porok za naše narodno življenje. V križu je naše odrešenje. V Kristusu in njegovi Cerkvi je zagotovljen obstanek naroda. Tudi slovenskega. Evharistični kongres je tudi veliko narodno slavlje. Kar nosi katoliško in slovensko ime, hočemo preobraziti in evharistični kongres bo važen mejnik tudi v našem narodnem življenju. Naj živi evharistični Kralj narodov! Vas pa, fantje,

Bog živi!

PO ŠPORTNEM IN TELOVADNEM SVETU

Šport v Ameriki.

Vedno znova nas presenečajo bajne mere, ki jih dosegajo športniki Združenih držav Sev. Amerike. Vsiljuje se nam misel, da je vse to čisto ameriško, da je vse usmerjeno le na rekorde t. j. čim najvišje mere — da šport v Ameriki ni pravilno usmerjen. Tale vtis nam ustvarijo časopisna poročila. Kaj je resnice na tem? —

Pred leti je potoval po Ameriki dr. Diem, eden glavnih organizatorjev športa v Nem-

čiji, z namenom, da točno prouči stanje športa v Združenih državah in način, kako se goji. Svoje utise je popisal v obširni knjigi »Sport in Amerika«. Kdor prebira to knjigo, pride do popolnoma drugačnih zaključkov kot na podlagi branja dnevnih časopisov.

Neverjetni uspehi ameriških atletov imajo svoj temelj v izborni organiziranosti vseh športov, predvsem pa lahke atletike. Športni klubi imajo močno zaslombo po vplivnih osebah v javnosti, ki rada v

gmotnem oziru podpre njih delovanje. (New York Athletic Club n. pr. ima letno okoli $\frac{1}{2}$ milijona dolarjev dohodkov). Zato ima vsak klub krasno urejene športne prostore in kar je posebno važno, tudi strokovne učitelje, ki vodijo ves trening. Posebni športni prostori v pokritih dvoranah omogočajo reden trening tudi v zimski dobi. Na ta način je dana možnost vsakemu atletu, ki ima že po naravi dane velike telesne zmožnosti, da se razvije do najvišje mere. Ker je tudi izbira velika (vsega prebivalstva je 120 milijonov), ni čuda, da imajo Združene države toliko dobrih atletov, med katerimi so najboljši obenem svetovni rekorderji. Ti se ponavadi pojavijo na visokih šolah (univerzah), kjer je dijaku šport skoro edino razvedrilo. Prirojene telesne sposobnosti, združene z bistroumnostjo in rednim športnim življenjem omogočajo, da atleti igraje zmagujejo. V tem tiči vsa skrivnost uspehov ameriških atletov. —

V kolikor so pri nas razmere bolj neugodne (mislim predvsem na pomanjkanje gmotnih sredstev in vseh okoliščin, ki so s tem v zvezi — slabi športni prostori, v kolikor jih sploh je, popolno pomanjkanje strokovnih učiteljev i. t. d.), v toliko bolj moramo smisliti varstvo naših at-

dosegajo častna mesta. Lahko trdimo, da je lahka atletika pri nas v največjem razmahu. — Da bo napredek stalen in ne samo trenuten, je potrebno sodelovanje vseh prijateljev športa, zlasti tistih, ki morejo z izkušnostjo in gmotnimi podporami pomagati. Čim hitrejši je razvoj, tem večje so potrebe. Ena prvih zahtev je, da dobimo Slovenci reprezentativen športni prostor, ki bo ustrezal vsem zahtevam velikih mednarodnih tekmovanj. Vsak naj po svojih močeh pomaga, da bo naš Stadion čimpreje izročen svojemu namenu.

Plavanje

Plavalna sezona se bliža. Nujno je potrebno, da se plavanje v širši masi začne gojiti po načrtu organizirano. Vsak športni klub bi moral imeti živahno delujočo plavalno sekcijo. Pri gradnji plavalnih bazenov javne oblasti vedno pomagajo po svojih močeh, saj je nesporen ugoden vpliv plavanja na zdravje. — Za pravilen trening v plavanju bo mnogo pripomogla Ulagova knjižica o plavanju, ki v kratkem izide. Že sedaj opozarjamo nanjo.

Berlinske olimpijske igre

Leto dni nas še loči od olimpijskih iger, ki se bodo vršile v Berlinu. V športnih

čim večjo hitrost in vztrajnost, se pri metih gibanje prenese na orodje (krogla, disk, kopje, kladivo). Čim bolj se nam posreči da vso silo prenesemo v gibanje predmeta, ki ga mečemo, tem bolj uspešen je met.

Mirujoč predmet torej hočemo spraviti v gibanje. To gibanje je tem hitrejše, čim večja je sila in čim dalj časa deluje. Dobri metalci so torej predvsem krepki in visoki lahkoatleti. A tudi še tako krepak in visok atlet ne doseže uspehov pri metih, če ne zna pravilno uporabiti svoje moči. Tehnika (pravilna izraba sile) je torej prvi predpogoj za uspešen met.

Osnovna pravila tehnike metov so:

1. Če hočemo s svojim telesom dati mirujočemu orodju (n. pr. krogli) gibanje, moramo imeti trdno oporo v tleh. Zato moramo biti vso dobo meta z obema nogama trdno zasidrani v zemlji (čevlji s konicami na petah in podplatih so najboljši). Na to polagajo naši metalci mnogo premalo važnosti. Šele ko orodje zapusti roko, smemo prestopiti ali preskočiti, da obdržimo ravnovesje.

2. Hitrost je treba enakomerno stopnjevati med metom samim. Napačno je takoj ob začetku skušati dati orodju največjo hitrost. (Primer: Če hočemo spraviti voz v gibanje, se vpremo in šele, ko se voz premakne, skušamo s stalnim pritiskom postopoma povečati njegovo hitrost). Pritisk na orodje ostane torej od začetka do konca meta skoro enak (pri dovršeni tehniki skušamo pritisk proti koncu meta še stopnjevati), samo hitrost se stopnjuje in je največja šele ob koncu meta, ko izpustimo orodje iz rok.

3. Ta končna hitrost je tem večja, a) čim daljša je pot, na kateri se upiramo v orodje, b) čim večja je tudi začetna hitrost — to povečamo z zaletom (kopje, krogla) ali obratom (disk, kladivo).

4. Vsa sila se mora usmeriti v smer leta orodja, sicer je izgubljena. Vsa sila trupa se torej upre v črto, ki si jo zamišljamo potegnjeno skozi zrak v smeri meta. Da to dosežemo, je potrebna največja zbranost. Zato tudi opažamo, da so mere tudi tehnično izvežbanih metalcev zelo nestalne. — Podrobnejši opis posameznih metov sledi.

Vrhovec Kristina in Emil Smasek, BURKA
O JEZIČNEM DOHTARJU. Kranj (Za-
ložba ljudskih iger), 1935. Str. 82

Še za predpust nam je delavna Založba ljudskih iger podarila lepo, svežo burko, ki sta jo po starofrancoskem besedilu o advokatu Petru Pathelinu presadila na naša tla in odela čisto v slovensko izrazno in oblikovno okolje *Vrhovec Kristina in Emil Smasek*. Brez dvoma bo šla ta burka po vseh naših odrih, ker je prvič zelo lahko uprizorljiva, drugič je pa tako sveže in neprisljano humorna, da se vsakemu priljubi.

Vsebina »Burke o jezičnem dohtarju« je tale: — Dohtar je prišel na psa. Ni več zaslužka, oba z ženo sta že zanemarjena in razcapana. Tedaj se odloči, da pojde k suknarju in ga ocigani za pripraven kos blaga. Z obilim govoričenjem ga pretenta. Pobaše kos sukna in suknarja povabi k sebi na gos, češ, da mu bo doma plačal. Suknar privoli. Zadovoljen si mane roke: dohtarja je ociganil za en vatel blaga. Dohtar doma ženo pouči: sam leže v posteljo in se napravi na smrt bolnega. Žena sprejme suknarja in ga spravlja iz hiše, da ji mož po dolgi bolezni umira. Suknar ne verjame, pa vendar ne ve, kaj naj si misli. Prizori z dohtarjem, ki se mu blede, so edinstveni. Ko suknar vendar odide, sreča svojega ovčarja, kateri mu je kradel ovce na Jelovci. Suknar ga zato toži. Vsak čas se bo začela obravnava pred sodnikom. Ovčar se zateče k dohtarju, ki je kajpak že zdrav. Obljubi mu tri zlatnike, če ga reši. Dohtar pristane in ga samo pouči: na vse naj odgovarja samo: »Bê!« K razpravi pride kot gledavec tudi dohtar. S tem suknarja zmede, da začena sodniku tožiti zdaj ovčarja, zdaj dohtarja. Tudi ti prizori iščejo para v nam znanih veselih igrah! Sodnik se nazadnje razjezi, ovčarja oprosti, suknarja nažene in odide. Dohtar je ovčarja izrezal, zdaj zahteva obljubljeno plačilo. Ovčar pa ve tudi zdaj samo en odgovor: »Bê!« Tako je vsak slepar dobil svoje plačilo...

Prevod (pa saj to ni prevod, ampak izvorno delo!) je zelo posrečen, spretno je ponašen izraz in misel, celi odstavki so vzeti iz naše narodne pesmi, tako Ribniška (44), Gorenjska (47), Prleška (49), vse skozi so verzi neprisljani, gladko teko in tudi vsebinsko niso prazni.

Za knjižnice in odre je potrebno, da si delo naroče, pa tudi za posameznika bo Burka o jezičnem dohtarju zabavno branje.

M—c.

VALENTIN VODNIK IZBRANO DELO.
Priredil *dr. Iv. Grafenauer*. — Družba sv.
Mohorja v Celju, 1935. CVETJE IZ DO-
MAČIH IN TUJIH LOGOV 5. zvezek.
Str. 132.

Delo našega prvega pesnika je bilo doslej le težko dostopno širšim krogom, kar gotovo ni prav: saj je pisal zmeraj za ljudske plasti naroda in smo že z narodnega stališča dolžni, da ga poznamo. V šoli ga spoznamo po nekaj pesmicah, ki se izgubé po čitankah, o njegovi poučni, zabavni in časopisni prozi pa tako vedo kaj več le ljudje, ki se za slovstvo posebej zanimajo. V Cvetju ga spoznavamo kot *osrednjo postavo ilirske dobe*, značilnega prosvetljenskega pesnika, praktičnega delavca za izobrazbo našega naroda, prvega časnikarja, odličnega slovnicaarja.

Izbor pesmi je dosti obsežen, saj obsega do malega vse pesmi, med drugimi tudi še neobjavljeno »Mokri junak«. Razvrščene so po zbirkah: Pesmi za poskušnjo, svoj oddelek zavzema Ilirija, Nove pesmi in Paberki. Proza pa prinaša v oddelku poljudno znanstvenih sestavkov celotno Popisovanje kranjske dežele in Povedanje o slovenskem jeziku, ki mora zanimati vsakega zavednega domoljuba; med časniško prozo pa prinaša izbor sestavkov, ki nam ponaazarjajo znamenite zgodovinske dogodke iz ilirske dobe v Ljubljani.

Prireditelj je poskrbel tudi za uvod in obširne opombe. V uvodu nas seznanja z dobo in njenim nazorom, z življenjem Valentina Vodnika in njegovim delom, ki ga vsestransko analizira. Posebno izčrpne pa so opombe, ki v njih podaja prireditelj

stvarne in oblikovne razlage, ki so za dobro umevanje tekstov potrebne. V njih vidiš strokovnjaško natančnost, obširno znanje in veliko ljubezen do stvari.

Broširan izvod Din 9.— (za neude Din 12.—), v platno vezan Din 18.— (za neude Din 24.—)

Dr. Josip Jeraj, CERKVENA ZGODOVINA. Oris z domorodnega vidika. Maribor 1935. Str. 288. Din 36.—

Za dr. A. Medvedovo (Maribor 1922) šolsko in dr. J. Turkovo Cerkveno zgodovino (Groblje 1930) smo Slovenci dobili tretji pregled cerkvene zgodovine. Dočim je bila prva pisana za šolsko rabo, je druga hotela podati oris izpitne snovi za študente na univerzi; Jerajevo delo hoče biti prav tako študijska knjiga za bogoslovni študij, pisana je pa pod posebni zrelščem, da avtor ob vsakem važnejšem dogodku prikazuje, kako se je le-ta odražal v cerkvenem in cerkveno-političnem življenju slovenskih (in jugoslovanskih dežel). Prav ta vidik visoko odlikuje knjigo, kajti v splošnih delih tujih avtorjev naše, dasi razvito cerkveno življenje, komaj da se mimogrede omenja. Zato je knjiga rabna ne le za bogoslovni študij, ampak bo v njej tudi duhovnik in laik našel mnogo snovi za predavanja, šolan in manj šolan bralec pa bo vedno znova in rad prebiral posamezna poglavja o dejavnosti Cerkve pri nas in po drugih deželah v novejšem in starejšem času.

Avtor pa se ne bavi le z vnanjimi zgodovinskimi dogodki, ampak razglablja predvsem notranje idejne tokove gibanj, ki so dajala značaj posameznim dobam. To je druga odlika dela, ki je s tem postalo najobširnejši in najboljši naš pregled vseh borb in zmag Cerkve, ki ni le človeška ustanova, ampak bogohotena in od Kristusa utemeljena organizacija, ki naj človeštvu posreduje milosti in darove, ki neprestano skozi vsa stoletja in za vse čase vro iz Odrešenikovega dela: ob tem pregledu se zamislimo in zaslutimo vso veličino in neporušno moč krščanstva in katoliške Cerkve.

Fantom in knjižnicam lepo knjigo priporočamo; z ozirom na obseg in lep papir je izredno poceni. Naroča se v knjigarnah, pri avtorju v Mariboru ali v Cirilovi tiskarni v Mariboru. M—c.

Zeyer-Kranjc, VRT MARIJIN. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, 1934. Str. 152. Broš. Din 12.—, vezana Din 20.—.

Znani češki pisatelj nam podaja v tem delu, pisanem v ritmični prozi, zgodbo Marijinega življenja po svetopisemski besedi in pobožnem sporočilu legende. Upravičeno nazivajo literarni kritiki to knjigo »himno o Mariji«, »pesem o Materi«, »spev o čistih in preprostih dušah«.

Prav v njeni mehki besedi in nežnem izrazu je skrivnost uspeha Zeyerjevega dela, ki na Češkem in tudi drugod doživlja izdajo za izdajo in je tudi v drugi slovenski izdaji (prva je izšla l. 1920) našla velik odziv zlasti med dekleti.

Prevod je dober, v drugi izdaji je tudi vnanjost knjige dobila lepo obliko in vrsto Marijinih slik. Priporočamo. N. I.

Horatius Flaccus — Anton Sovre, PISMO O PESNIŠTVU. Družba sv. Mohorja v Celju, 1934. Strani 80.

V okviru zbirke Cvetje iz domačih in tujih logov je kot 3. zvezek izšlo znamenito delo rimskega pesnika Horaca ad Pisones, ki ga je prevajalec razčlenil v prevodu v načela, ki so pravec za umetniško pesniško ustvarjanje. Ta so: enotnost in skladnost v umetnini, primerna snov in razdelitev, jezikovna oblika. Dalje govori o iskanju in obdelovanju epskih snovi, o zahtevah grške drame, o zlivu grške drame v rimsko, ter o pesniku, o njegovi izobrazbi in značaju, o njegovem namenu, o popolnem pesniku in za konec še o prismukljenem pesniku. — Delo je v prvi vrsti namenjeno dijaku, pa tudi odrasli izobraženecc, ki je že davno zapustil latinske šole, ga bo rad in s pridom vzel v roke in se poglobil v bogastvo rimske kulture. — V prevajanju je Sovre mojster kot jih nima vsak narod, kar je pokazal že v drugih delih in zlasti v Avgustinovih Izpovedih. Na Pismo o pesništvu smo upričeno ponosni.

Toda še predno mu je danes Whymper zastavil vprašanje, če hoče Meynet z njim preko Theodulskega prelaza, je stric Luc žalostno majal z glavno: »Gospod, radi sira, ki se že pari in ki ga moram izdelati, sem že odklonil eno ponudbo. Če bi me to ne zadrževalo, bi odšel že s Carrelom. In sedaj ne morem iti z vami. Hudo mi je, saj ste bili bolj človeški do mene ko moji lastni ljudje. Toda, če ne ostanem tu, bom imel pekel na zemlji in bom izgubil svoje delo.

Whymper je odprl svojo usnjeno cigarnico in ponudil Meynetu pravo angleško cigaro. Toda Luc ni segel po nji; v zadregi je dvignil roke ob predpasnik. Whymper je vzel cigaro in jo položil na mizo.

»Ali se še spominjate na severno steno in na dogodek s Crozem? Mar vam ni tedaj teknila moja cigara?«

»In če bi živel sto let, gospod — tega vam ne bom nikoli pozabil.«

Saj še ni minulo leto dni, kar je šel Whymper s Crozem, izvrstnim vodnikom iz Chamonixa in z Meynetom kot nosačem na skoraj nedostopno severno steno. Med počitkom se je Whymper ukvarjal s svojimi barometri, Croz je kadil iz svoje pipe, Meynet pa ju je gledal. Pozabil je na svojo pipo doma in je čakal, kdaj bo imel Croz dovolj. Nato je odkril glavo — kaj takega planinec redko stori — in vprašal, če sme parkrat potegniti iz njegove pipe.

»Pa bi rajši pozabil svojo grbo doma namesto pipe,« se mu je zaničljivo smejal Croz. Tedaj je Whymper potegnil svojo cigarnico, vzel iz nje eno cigaro zase, drugo pa dal Meynetu. Meynet si jo je prižgal ob Whymperovem ognju, hodil pred Crozom sem in tja ter mu pihal dim v obraz.

Whymper je v spominu še vedno zrl malega moža, kako je bil ponosen in je še tisti dan že v drugič žel slavo, ko je vlekel Croza iz neke ledeniške razpoke. Tedaj je Whymper mirno izrazil: »V stiski nam more biti tuji slabotni v pomoč, kajne, Croz!«

Meynet se je pripognil rdeč ko rak nad kotel s sirom: »Svoje življenje bi dal za vas, gospod, le z vami ne morem iti. To bi bila sramota!«

Whymper je potisnil roke globoko v hlačne žepe in se je vrnil v Favre-ovo zavetišče. Gora je bila tako blizu, da bi jo lahko dosegel, zrak je bil čist in suh; nebes je kot jeklen zvon zapiral dolino in goro proti dežju in megli. Sonce je stalo visoko in je bilo milostno kot še nikoli. Toda nobene dobrotne roke ni bilo, ki bi pomagala Whymperu preko skal.

Videl je smoter, pot in zmagov, ničesar mu ni manjkalo ko človeka, ki bi mu zaupal z ljubeznijo, pogumom in dobro voljo. Toda on

je doživel in pretrpel kletev duhovnega, ki je onemela v človeškosti, ki morda razgiblje sfere, toda ne vzbudi več srca.

Ko je videl, da Whymper prihaja, je še enkrat pozvonil? k obedu, čeprav se je obed že zdavnaj pričel. Favre je čakal med gostilniškimi vrati in je z vso uslužnostjo povabil Whympera na obed. Whymper pa je odrekel in se obrnil k stopnicam.

Toda povsem nepričakovano se je zgodilo nekaj in to le zato, ker so ostala vrata v obednico priprta. Ozdravljeni angleški duhovnik, ki je sedel pri kosilu, je zagledal Whympera, skočil pokonci, tekkel k njemu in ga zadržal na stopnicah pred njegovo sobo.

»Priti morate v obednico, Whymper!«

»Verjamem, da je koštrunov hrbet izvrstno pripravljen, toda mene je ves tek minul. Danes sem jih moral že preveč požrti!«

»Poleg mene sedi mladi lord⁸ Douglas, brat marquija of Queensberry. Ze celo uro mi pripoveduje o svojih plezalnih turah. Vprav, ko ste vi odšli, je dospel iz Zermatta.«

»Ali ima vodnika s seboj?«

Favre, ki je stal še v vratih, je videl, kako je zablislilo upanje v Whymperovih očeh; če bi se dalje zoperstavil, bi bilo to zanj škodljivo in zelo nespametno, zato je pristavil: »Na službo, gospod, mladega Petra Tanqualderja.«

»Je Tanqualder še tu?«

»Še, pri kosilu v obednici za vodnike⁹ v refektoriju.«

Vodniki imajo v hotelu poseben prostor, kjer jedo in spe; sezidan je navadno v obokanih kletnih prostorih, zato nosijo ime refektorij, kot obednice po samostanih.

»Šel bom k obedu.«

Poleg navrhanege župnikovega krožnika je sedel izredno visok svetlolas Anglež, ki je že pojedel in je slonel na stolu. Celo je imel lepo in zelo visoko, v zgornjem delu malce naprej nagnjeno. Pod skoraj ravnimi obrvmi so počivale mirne oči, zasanjani pogled se je gubil skozi okno, po pobočju gore, ki je blestela v soncu. Nos mu je bil ostro rezan. Čelo in usta sta izražala prepričevalno moč.

Župnik je že preje poskrbel, da je bil mladi lord poučen o Whymperovem boju za Matterhorn in poleg tega je izčrpno poročal o Whymperovi usmiljenosti in ljubezni do bližnjega.

Ko je Whymper vstopil, je skočil Dottsglas s svojo plemenitaško lahkotnostjo in ga s spoštovanjem pozdravil. Seve, pri tem ni uklonil

⁷ v hotelih je večkrat navada, da zvonijo k skupnim obedom, večerjam.

⁸ lord je naziv angleškega plemiča;

⁹ tej obednici pravijo tudi refektorij — ker je v podzemlju kot samostanske.

hrbta, njegovo spoštovanje se je izražalo le v stisku roke.

Ustvarjajoči ljudje spadajo v dve različni skupini: v prvi so tisti, ki na svoj lastni račun gnetejo življenje in ga izpreminjajo, drugi pa stojijo ob strani in vodijo prve s klici, vabili in primerno snovjo. Prvi so junaki, drugi pa najpotrebnejši posredovalci in prireditelji junaštva. Vsekakor bi bilo srečanje med Whymperom in lordom Douglasom — če bi se sploh srečala — zavzelo brez župnika povsem drugačno smer. V najboljšem slučaju bi Whymper zaprosil Douglasa, naj mu prepusti vodnika in Douglas bi to odklonil. Župnik pa je še pred Whymperovim prihodom pripravil Douglasa do tega, da ni poznal večjega odlikovanja, kot če bi smel z Whymperom in svojim Taugwalderjem nad Matterhorn: župnik tega ni glasno omenil, Douglas pa bi tega niti sebi ne priznal.

Pogovor med Whymperom in Douglasom se je sukal o vzponu na Obergabelhorn.¹⁰ Douglas ga je dosegel pred nekaj dnevi po novi poti preko Zinala. Douglas ni pripovedoval stokaje in jecljaje ko kak rekorder, obvladal je govorico in se je slikovito plastveno izražal, nikoli ni barantal z obrabljenimi novci. Whymper je občudoval obliko njegove glave, ki je izražala posebno nardarjenost za tehniko, kateri se Whymper ni mogel posvetiti.

Whymper je hvalil in grajal, popravljaj napačne pojme in poslušal z velikim notranjim zanimanjem. Odgovoril je z nekaj primeri iz svojih doživljajev z Matterhornom, ogrel se je in slednjič priznal svoj brezupni položaj.

Douglas ga je mogel razveseliti s sledečim poročilom: V Zermate pri Aleksandru Seilerju¹¹ govore le o Whymperju in o Whymperovi poti. S tem menijo Zermattske steno, ki so jo doslej smatrali za neprehodno in jo je Whymper označil za pot. Verno čakajo nanj, da bo prišel in uresničil svojo besedo v dejanju. Peter Tanqualder, oče njegovega — Douglasovega vodnika, pravijo mu »stari«, čeprav mu je šele 45 let, je pred nekaj dnevi dosegel Hörnli in je pregledal vzpon na Matterhorn. Hörnli je gorski greben, ki stoji pred veliko goro (Matterhornom) kakor stopala. Od tu je Tangwalder opazoval vzhodno steno in je od tedaj prepričan, da se le po tej poti more priti na vrh. Stari Tangwalder je izrecno pojasnjeval, da ima Whymper čisto prav.

Whymper je odvrnil Douglasu, da to poročilo le poveča njegovo nesrečo, ker sedi s svojo vrvo, šatorom in opremo v Breurjelu in ga Theodulski prelaz loči od Zermatta. In sleherni dan more prinesiti odločitev.

¹⁰ Gora v Švici.

¹¹ hoteli v Zennatte.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

L J U B L J A N A
MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (v lastni palači)

OBRESTUJE HRANILNE VLOGE PO
NAJUDGODNEJŠI OBRESTNI MERI

NOVE VLOGE:

VSAK ČAS RAZPOLOŽLJIVE OBRESTUJE PO 3%

Domača slovenska zavarovalnica je **VZAJEMNA ZAVAROVALNICA**

v Ljubljani v lastni palači ob Miklošičevi
in Masarykovi cesti

SPREJEMA V ZAVAROVANJE:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo. — 2. Zvonove in steklo proti razpoki in prelomu. — 3. Vse vrste jamstva, nezgod in kaska. — 4. Sprejema v *življenjskem* oddelku zavarovanja na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah. — 5. V posebnem oddelku vodi posmrtninsko zavarovanje Karitas. — 6. Posreduje vsa ostala zavarovanja.

PODRUŽNICE IN GLAVNA ZASTOPSTVA:

Celje, Maribor, Zagreb, Split, Sarajevo, Beograd.

KRAJEVNI ZASTOPNIKI

v vseh večjih krajih v Jugoslaviji in vseh župnijah v Sloveniji. Proračuni in informacije brezplačno in brezobvezno.

NASLOV CENTRALE: LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA CESTA 19

Telefon 25-21 in 25.22.